

Informace o mateřské škole:

Jedná se o školku, ve které jsou čtyři třídy. Kolektiv pracovníků se skládá z učitelek – v každé třídě dvě, mimo třídu XXXX, kde pracují navíc dvě asistentky k autistickým chlapcům. Dále ředitelka, která je zároveň učitelkou ve třídě XXXXX, školnice a dvě uklízečky. Kuchařky jsou společné pro MŠ i ZŠ. Třídy jsou rozděleny na dvě části – hernu a jídelnu. Každé třídě také náleží toalety a šatna. Tři třídy mají společný vstup, třída XXXXX má samostatný vstup z boční strany. Třídy jsou vyzdobeny výtvyry dětí, na oknech je tematická výzdoba podle ročního období. Nábytek je přizpůsoben velikosti dětí a vhodně rozmístěn. Zároveň hračky jsou uspořádány tak, aby na ně děti bez problémů dosáhly. Ráno probíhají činnosti podle týdenního plánu, poté je svačina, jde se na zahradu nebo na procházku. Pak se děti vrací zpátky do školky, oběd, spaní, svačinka a děti odchází domů.

Informace o třídě XXXX:

Třídu v tomto školním roce navštěvuje 26 dětí. Jedná se o smíšenou třídu, kde převládá počet chlapců. Věkové rozpětí je od dvou do šesti let. Většinou je ve třídě okolo 18 – 20 dětí, při větší nemocnosti okolo 12 dětí.

Údaje o vybraném dítěti:

Pro svou práci jsem si zvolila chlapce, předškoláka D., který se narodil 29. 12. 2010 (6 let). D. žije v úplné rodině se svoji starší sestrou, která navštěvuje ZŠ. Na výchově se z větší části podílí matka, která je trpělivá, klidná a velice se chlapci věnuje. Chlapec bývá často doma, i kvůli malému nachlazení (matka je doma). Z mateřské školy chodí vždy po obědě. Ze začátku měl velký problém s odloučením od matky. V jeho vývoji je nedostatečně vyvinuta koordinovaná motorika – je dost nešikovný (často mu něco upadne, vylije se, špatně se obléká apod.). Je ale velice snaživý při sebeobsluze, ale kvůli neobratnosti má problémy při jídle (nepořádek kolem sebe, rozlévání polévky, pití ap.). Při oblékání se neobejde bez pomoci druhých. Bývá nervózní z přítomnosti dětí i dospělých. Na dětech mu stále něco vadí, proto často žaluje. Při konfliktech těžko chápe, kde se stala chyba. Často si hraje sám. Láká ho výtvarná a rukodělná činnost a má vždy radost z hotového výtvoru. Při jakémkoli jídle zkouší, co mu projde a téměř nic mu nechutná.

Jako diagnostickou metodu jsem si zvolila nestrukturované pozorování. Chlapce jsem pozorovala a zapisovala si jeho činnosti, reakce apod. Toto pozorování je popsáno níže.

Chlapec si většinu dne hraje sám. Pozoruje ostatní děti, s čím a jak si hrají. Pokud vidí nějaké porušování třídních pravidel, jde žalovat učitelce. Nejvíce si hraje s magnetickou stavebnicí a skládá z ní různá auta, roboty... Má velký přehled ve filmech jako je Star wars, Hvězdná brána apod. Všechna auta, která staví, jsou spojena s tímto tématem. Dále staví různé masky, zbraně z těchto filmů. Velice rád se svými výtvyry chlubí učitelce, a když dostane pochvalu, vypadá spokojeně a odchází. Všimla jsem si, že se snaží zapojovat do kolektivu. Rozhlédne se po třídě, a když vidí skupinku dětí, které si hrají, přijde k nim, stojí a pozoruje jejich hru. Pokud ho nepřizvou do své hry, po chvíli odchází a opět si hraje sám se stavebnicí. Při mém pozorování si s touto stavebnicí hrál ještě jeden chlapec a D. ho pozoroval. Chlapci nešel složit tvar, jaký si představoval a D. mu řekl, že to držet nebude. Ale chlapec se naštvál a D. okřikl, ať už nemluví a nechá ho na pokoji. D. se otočil a opět sám začal stavět z magnetické stavebnice. V ranním komunikačním kruhu se zapojuje, ale ne příliš často. Pokud se v pondělí

učitelka zeptá, co děti dělaly o víkendu, D. odpovídá, že neví, kdy byl ten víkend. Ale pokud učitelka řekne, že to bylo včera, pak odpoví, co dělal.

Jeden den bylo ve školce divadlo pro děti. D. celé divadlo seděl otočený do strany a měl zacpané uši. Po divadle jsem se ho ptala, jak se mu to líbilo, a řekl mi, že to bylo trapný, že se mu to vůbec nelíbilo. Ale nedokázal říct proč. Jen to, že se mu to prostě nelíbilo. Před vánoční besídkou všichni předškoláci trénovali zpívání koled s učitelkou z jiné třídy. Jelikož D. byl týden nemocný, nevěděl, co se děje, když si paní učitelka pro předškoláky přišla. Došel za mnou a ptal se, kam jde, co tam bude dělat a kdy se vrátí. Popsala jsem mu co nejdětailněji to, co se bude dít, kam jde, co tam budou dělat, a že se za chvíli vrátí zpět do své třídy.

Po tom, co přišel zpátky, mě zajímalo, jak se mu to líbilo. Opět řekl, že to bylo trapný, a že se mu ty písničky nelíbí. Po otázce jaké se mu tedy líbí, řekl, že jen ty co zpívá s maminkou.

Na školní zahradě D. chodí po zahradě sám a hledá skupinky dětí, pouze ze své třídy. Přejde k nim a pozoruje. Většinou si ho děti moc nevšimnou, a tak D. odchází od skupinky a opět chodí sám po zahradě a hledá jiné skupinky. Při obědu má problém s naléváním polévky, naběračku drží neobratně polovinu, většinou vyleje na stůl. Pokud je hlavním jídlem omáčka, nese si talíř velice pomalu a jakmile se podívá jinam než přímo do talíře, končí i část omáčky na zemi. Často se mu stává, že rozlévá pití a to jak na zem, tak i na stůl. D. vždy pečlivě po sobě uklidí – utře rozlitou omáčku na zemi, rozlité pití ze stolu... Jídlo mu většinou nechutná a přijde to říct učitelce, která mu odpoví, že má sníst jen to, co mu chutná. Stejně je to i při svačinách a do jídla se musí D. pobízet. Při plnění předškoláckých úkolů je D. zdatnější než někteří další. Nejprve přijde za učitelkou, že tento úkol nezvládne a neví, co v něm má dělat. Ta mu vysvětlí, co se v úkolu dělá a D. odchází ke stolečku. Většinu úkolů má hotovou během chvíle a správně.

Během pozorování jsem zjistila, že si D. po většinu dne hraje sám a se stejnými hračkami. Do kolektivu se snaží zapojit, ale ne zcela efektivně. Spíše je pozorovatelem než aktérem. Rád kreslí a vyrábí. Má problémy se sebeobsluhou. Je vidět, že se snaží, ale špatná motorika je pro něj překážkou. Často kontaktuje učitelku a ukazuje jí své výtvary z magnetické stavebnice. Vysvětluje, co postavil, na co to slouží apod. Při změnách je nervózní a potřebuje vědět, co následuje.

Navrhovala bych, připravit pro děti skupinovou činnost, kde by se D. mohl projevit a děti by musely spolupracovat. D. baví výtvarná a rukodělná činnost, proto by zvolená skupinová činnost měla být v této oblasti. Dále by se mohla učitelka zaměřit na začlenění do kolektivu při hrách. Pokud by D. k nějaké skupince dětí přišel, učitelka by pomohla D. vtáhnout do hry. Dále bych navrhovala promluvit s rodiči o reakcích D. na divadla, zpívání a na reakce při změnách zaběhnutého harmonogramu v mateřské škole.